9 ต.ค. 2539

ปัจจัยที่มีผลต่อการขาดสารไอโอดีนในนักเรียนระดับประถมศึกษา

กรณีศึกษา : อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

Factors Affecting Iodine Deficiency Disorders

in Primary - School Students

A Case Study of Chawang District , Nakhonsrithammarat Province

โยธิน บุญสิน

อภินันทนาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2539

กพ
ย8427
2539

Copyright by Mahidol University

38996

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการขาดสารไอโอดีนในนักเรียนระดับประถมศึกษา กรณีศึกษา อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย รยิน บุญสิน

บริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

พิสิฐ ศุกรียพงศ์, วท.บ.,วท.ม.

วัลลภ ไทยเหนือ, พ.บ., M.P.H., American Board of Obstetrics and Gynecology

บุญธรรม กิจบรีดาบริสุทธิ์, วท.บ., ค.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของครัวเรือนที่มีผลต่อการเกิดโรคขาดสารไอโอดีน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดโรคขาดสารไอโอดีนในนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่เป็นโรคขาดสารไอโอดีน จำนวน 189 คน และผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ไม่เป็นโรคขาดสารไอโอดีน จำนวน 189 คน ในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความรู้ แบบวัดทัศนคติ แบบวัดพฤติกรรม และแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลระหว่าง วันที่ 1 สิงหาคม 2538 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2538 ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC+) สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ การทดสอบค่าไคว์-สแควร์ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์การผันแปรร่วมกับการจำแนกพหุ ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลทำให้พฤติกรรมการบริโภคอาหารของครัวเรือนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา การได้รับข่าวสารและคำแนะนำเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีน ความรู้ ทัศนคติ ส่วนปัจจัย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การมีอาหารทะเลขายในหมู่บ้าน ไม่มีผลต่อความแตกต่างด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหารของครัวเรือน โดยกลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาตอน

Copyright by Mahidol University

ปลาย กลุ่มที่มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไป กลุ่มที่มีความรู้ กลุ่มที่มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีนในระดับสูง และกลุ่มที่ได้รับข่าวสารและคำแนะนำเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีนในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารของครัวเรือนถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

2. ปัจจัยที่มีผลทำให้การเกิดโรคขาดสารไอโอดีน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ ความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของครัวเรือน ส่วนปัจจัย เพศ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การมีอาหารทะเลขายในหมู่บ้าน ไม่มีผลต่อความแตกต่างด้านการเกิดโรคขาดสารไอโอดีน โดยกลุ่มที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป กลุ่มที่มีอาชีพไม่ใช่เกษตรกรรม กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 36,000 บาท กลุ่มที่มีความรู้ กลุ่มที่มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีนในระดับต่ำ กลุ่มที่ได้รับข่าวสารและคำแนะนำเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีนในระดับต่ำ และกลุ่มที่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารของครัวเรือนในระดับต่ำเป็นกลุ่มที่มีเด็กนักเรียนเป็นโรคขาดสารไอโอดีนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

จากผลการศึกษา พบว่า การที่จะให้กลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนมีความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีน และพฤติกรรมการบริโภคอาหารของครัวเรือนที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้นนั้น ต้องรณรงค์ให้สุขศึกษาแก่กลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ กลุ่มที่มีรายได้ต่ำ กลุ่มที่ได้รับข่าวสารและคำแนะนำเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีนในระดับต่ำ และกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีนในระดับต่ำ ในขณะเดียวกันต้องเร่งสนับสนุนให้มีเกลือเสริมไอโอดีนเข้าถึงทุกหมู่บ้าน และส่งเสริมให้มีการบริโภคเกลือเสริมไอโอดีนทุกครัวเรือน ส่วนการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนนั้น ต้องเร่งดำเนินการโครงการน้ำดื่มเสริมไอโอดีนในทุกโรงเรียน ใช้เกลือเสริมไอโอดีนปรุงอาหารในโครงการอาหารกลางวัน และใช้อาหารทะเลประกอบอาหารในโครงการอาหารกลางวันให้มากขึ้น

Copyright by Mahidol University

Thesis Title Factors Affecting Iodine Deficiency Disorders in primary-School Students. A Case Study of Chawang District, Nakhonsrithammarat Province.

Name Yotin Bunsin

Degree Master of Science
(Technology of Environmental Management)

Thesis Supervisory Committee
Pisit Sukreeyapongse, B.Sc., M.Sc.
Wonlop Thainua, M.D., M.P.H., American Board of Obstetrics and Gynecology
Boontham Kijpredarborisuthi, B.Sc., M.Ed.

Date of Graduation 20 May B.E. 2539 (1996)

ABSTRACT

The objectives of the research is to study factors affecting household's consumption behavior related to Iodine Deficiency Disorders (IDD) and factors affecting the occurrence of IDD in primary school students. The research samples consisted of 189 student's guardians whose children had IDD and 189 guardians whose children did not have IDD in Chawang district, Nakhonsrithammarat Province. The subjects were interviewed, using interview questionnaires, during August 1 and September 30, 1995. The data were analyzed by SPSS/PC+ programme. Chi-square, one-way analysis of variance and analysis of variance with multiple classification were employed to analyze data. The results of the research were as follows:

Copyright by Mahidol University

1.The factors which were statistically significantly associated with household's consumption behavior were: educational level, obtainment of information about IDD, scores on knowledge and attitude. Sex, age, occupation, income, family member and seafood availability in the village did not affect the household's consumption behavior. Guardians who were agriculturists, had education higher than primary level, high income, high scores on knowledge and attitude and obtained more information about IDD had better household's consumption behavior than other groups.

2. The factors affected occurrence of IDD were: age, knowledge, attitude and household's consumption behavior. Sex, occupation, income, education level, family member and seafood availability in the village did not affect occurrence of IDD. Characteristics of guardians of children who were more likely to have IDD were : being older than 40 years of age,not being agriculturists, having low income, obtaining less information on IDD, having low scores on knowledge, attitude and household's consumption behavior.

From these results it is recommended that effective health education campaign be planned to reach all guardians of students. Special attention should be given to guardians who have low education, low income and have little access to information, knowledge and increased awareness about IDD, in order to improve household's consumption behavior.Iodated salt must also be mandate available on accessible to every village. Promotion of iodated salt consumption at household level must be implemented. In school, iodization of drinking water should be promoted. Iodated salt and seafood should be regularly included in school lunch program.

Copyright by Mahidol University